

PÁRbeszéd

Civil Érték Szövetség CIVILÉSZ

2010 VI. évf. 2. szám

JÓ SZOLGÁLAT

EGÉSZSÉG

KULTÚRA

KÖRNYEZETTUDAT

BIZTONSÁG

Az Öntevékeny Keleti Városrész

Kulturális fejlődéséért

Az Öntevékeny Keleti Városrész

Cselekvési programjának
kidolgozása
3. oldal

A Cinke Program

alakulása
11. oldal

Kisközösségi rádió

az Öntevékeny Keleti
Városrészben
19. oldal

Közbiztonsági

Mikro- Centrum az
Origó-Házban
21. oldal

Origó-Ház
anno 1986

Kedves Olvasónk !

Párbeszéd újságunk újabb számában a kultúráé és a biztonsága a főszerep. A keleti városrész kulturális cselekvési programjának megalkotása érdekében tett erőfeszítéseinkről és az elmúlt időszakra vonatkozó CINKE Programokról számolunk be Önöknek részletesen, valamint a Közbiztonsági Mikrocentrum megnyitójáról. Érdekességgént sporthírekkel és kisközösségi rádióinkról szóló cikkekkel is kedveskedünk. A civil érdekérvényesítés és hálózatépítés rejtelseibe is beavatjuk a kedves Olvasót! Az EKF évében kiemelt szerepet játszik a kultúra, nem beszélve arról a tényről, hogy CINKE Programunkat az EKF Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa Program hivatalos programjának tekintik.

Kiadványunkhoz jó szórakozást kívánunk! Legyünk továbbra is Öntevékenyek lakóközösségünk érdekében, tegyünk meg mindent környezettudatosság, biztonságunk, egészséges életmódunk, „jólétünk” és kulturális életünk jobbítása érdekében. Csatlakozzanak az általunk szervezett ingyenes programokhoz és vigyázzunk együtt lakóhelyünkre.

Fogjunk össze együtt az Öntevékeny Keleti Városrésztért!

I m p r e s s z u m

Időszakos, ingyenes kiadvány 2010. I. negyedév, VI. évfolyam II. szám. ISSN 1217-8594. a

Nemzeti Civil Alapprogram

és az

támogatásában.

Kiadja a **Pécs-Baranyai Origo-Ház Egyesület, Párbeszéd Kiadója,**

7629 Pécs, Komlói út. 94-98. Tel.: 72/238-888, 06-20/923-8888 E-mail: origo@origo-haz.hu

Főszerkesztő: Várkonyi Judit, **Design:** Fehér Felícia **Lektor:** Vendok Bt. Zalay Szabolcs

Szerkesztők: Palotás Károly, Kis Varga Bettina, Várkonyi Judit,

Kis Varga István, Bartalovics Zoltán

Nyomda: General-Copy Kft. **Tördelés:** Háromfia Bt.

Felelős kiadó: A Pécs-Baranyai Origo-Ház Egyesület, Párbeszéd Kiadójának **Elnöke: Kis Varga István**

Számlaszám: 14100017-60943849-01000004, Web: www.origo-haz.hu

Bevezető.....	1
Tartalomjegyzék.....	2
Keleti Városrész cselekvési programjának kidolgozása	3
A CINKE Program alakulása az elmúlt időszakban.....	11
Kisközösségi rádiózás az Öntevékeny Keleti Városrészben....	19
Közbiztonsági Mikro Centrum nyílt az Origó-Házban.....	21
10 éves jubileumi Fogyasztóvédelmi Akadémia.....	25
Bevezetés az ökolívás rejtelseibe.....	27
A keleti városrész környezeti adottságai.....	29
Támogatóink.....	30

Keleti Városrész cselekvési programjának kidolgozása

Az előzmények tekintetében rövid visszatekintést tennék. Kis Varga István, mint a Közművelődési Tanács soros elnöke, polgármesteri megbízott és a

Pécs-Baranyai
Origó-Ház Egye-
sület elnöke, a
sikeres CINKE
Civilik Nevezetes
Kulturális Esemé-
nyei Program
„fészek-gazdája”,
azt a felkérést
kapta Pécs Me-
gye Jogú Város
Önkormányzatá-

tól, hogy összefogva a keleti városrész kulturális civil szervezeteit, közösen alkossuk meg Pécs Öntevékeny Keleti Városrészére vonatkozó kulturális cselekvési tervet. Ennek érdekében egy a Nemzeti Civil Alap által elnyert pályázati támogatás bevonásával tréningorozatba kezdtük, ennek a kulturális koncepciónak a kidolgozására, a már meglévő CIVILÉSZ Civil Érték Szövetség hálózata kibővítésével és összekovácsolásával.

2010. Február 23-án megtartottuk az első tréninget, melynek résztvevői az Öntevékeny Keleti Városrész civil szervezetek, helyi Önkormányzati képviselők, a település-részi Önkormányzat képviselője, a Polgármesteri Hivatal Művelődési Bizottsága, a Közművelődési Tanács tagjai és a CINKE Program

képviselői. Minden érdekelt képviseltette magát a megbeszélésen. A tréninget Zalay Szabolcs moderálta, aki profi módon kézben tartotta a program lebonyolítást. Az első alkalom az új tagokkal való megismerkedés és tevékenységeinkbe kisebb fajta betekintés jegyében zajlott. Kis Varga István tájékoztatta a résztvevő szervezetek arról, hogy mit is kellene tenni?! Az Önkormányzat részéről is érkezett segítség, megkaptuk a Művelődési Csoporttól Pécs városára vonatkozó kulturális stratégiát, hogy képet kapjunk arról, mit is terveztek az elkövetkezendő időszakra. Megállapodtunk abban, hogy ennek a koncepciónak a kidolgozásához szükség van konstruktív közös munkára, melynek mentén együtt alkotjuk meg a keleti városrészre vonatkozó kulturális cselekvési tervet oly módon, hogy minden szervezet elkészíti és el is küldi a saját programját, mely a végén egy közös anyagban ötvözésre kerül. Ezt a közös munkát egy olyan formába öntve fogjuk a Kulturális Bizottság elé tární, amely arra alkalmas. Nagyon fontos ez a feladat annak okán is, hogy 2010-ben Pécs városa elnyerte Európa Kulturális Fővárosa címet, azonban mi a fenntarthatóságot tekintve már tovább léptünk. Hogyan tovább 2011? Milyen lesz a pénzügyi fenntarthatóság? Ezt követően a résztvevő civil szervezetek mutatkoztak be röviden és a Polgármesteri Hivatal Humán Főosztályának képviselője avatott be bennünket az előttünk álló feladatokba. A civil szervezeteknek közösen ki kell dolgozni egy helyi stratégiát, a jelenlegi helyzetet rögzíteni. Fontos a szereplők felkutatása, a célkitűzések deklarálása. A hivatalos menetrendről és a konszenzusos megegyezés szükségességéről is tájékoztattott. Örömmel támogatja ezt a civil kezdeményezést, hiszen a helyiek vannak leginkább tisztában saját igényeikkel. Ez alkalommal a jelen lévő képviselő urak is elmondták a témára vonatkozó javaslataikat, véleményüket. Molnár Ferenc úr nem látta

léti jogosultságát a programnak, és kíváncsi volt arra, miért van szükség külön keleti városrészi koncepcióra, mikor már van egy városi. Hoppál Péter úr többszörös kulturális minőségében van jelen és mind-egyik részről üdvözölte a civil összefogást. Véleménye szerint szükség van a sokféleségre, és a városrészben élő civil szervezeteknek maguknak kell saját célkitűzéseiket figyelembe véve megalkotni helyi kulturális stratégiájukat, az adottságaikat figyelembe véve. Üdvözli a kezdeményezést annál is inkább, miszerint a helyiek vannak tisztában a lokális kulturális igényekkel, így ők képesek leginkább a saját elvárásaiknak megfelelően meghatározni, mit is szeretnének. Nagyon fontosnak tartotta azt is megemlíteni, hogy a keleti városrészi kulturális stratégiának illeszkednie kell Pécs város kulturális stratégiájába. Fontos azért is, mert hosszú távú igényeket határoz meg. Fel kell kutatni a szereplőket és figyelembe venni a célkitűzéseket. A későbbi finanszírozás pedig megoldható Közművelődési megállapodások és támogatási szerződések keretében.

si szerződések keretében. Egyesületünk elnöke kifejtette azon véleményét, a civils képesek saját maguk is forrásokat mozgósítani,

pályáznak, önkéntes munkát végeznek, társadalmi szerepeket vállalnak annak érdekében, hogy élhetőbbé tegyék környezetüket.

Kultúra

Rávilágított arra is, a kultúra mentén sokkal könnyebb az embereket mozgósítani és bevonni az érdekképviselésbe, mert ezen a területen jóval kevesebb a támadási lehetőség. A kultúra az emberek jó ízlésére és szépérzékére hat, ezért kölcsönös örömforrás, mint az érdeklődők, mint a művészek, mint pedig a szervezők számára. A felkérés a kulturális stratégia kidolgozására a munka mellett mindannyiunk számára azért is okoz meglepettséget, mert végre a civil szervezeteket is bevonják abba a munkafolyamatba, mely a lokális kulturális életünket befolyásolja. A részvevő civil szervezetek mindannyian jelentős érdekképviselési és kulturális munkát végeznek a saját lakóközösségükben és ez számukra is lehetőséget nyújt arra, hogy megmutassák magukat, kultúrájuk sokszínűségét, tevékenységeikből ízelítőt nyújtsanak. Feladatul meghatároztuk a szükséges közös információs felület létrehozását - egy levelezőlista formájában - valamint kitűztük a következő találkozó időpontját is.

A 2010. március 13-i soron következő programot Zalay Szabolcs moderátor úgy vezette fel, hogy a **fenntarthatóság**, a **lokalitás** és a **hálózat** a kultúrában is szerepet kell, hogy játsszon, így ez a három fogalom lesz a kulcsszavunk. A civilek konkrét feladatok elvégzésére törekednek, végre megkaptuk a megbízást. A tréningen több szakmailag képzett személy is részt vett. Orcsik Ferenc visszautalt arra, hogy nem a már meglévő Pécs városára vonatkozó kulturális koncepció átalakítása a cél, hanem a lokális megvalósulás, helyben mondjuk meg, hogy mire van szükségünk és ez legyen gyűjtőpontja az öntevékenységek saját ötletek révén. A kész koncepciókat is újraalkotják (lásd Zsolnay Negyed), ezért nekünk kell helyben megmondani, hogy mit szeretnénk megvalósítani, mire van szükségünk. Közös rendszer kell, ahová tereljük az összes tevékenységet. Létre kell hozni egy vázlatrendszert ezek csoportosítására. A Civilek a Mecsekért mozgalom és a

radar ügyét hozta fel pozitív példaként. De ki hogyan képzei el a koncepciót?! Bagossy László neves pécsi rendező úgy vélte, ennek szemléleti kér-

déssé kell válnia. Vannak persze direktívák, melyekhez alkalmazkodni kell, azonban a kultúra olyan folyamatosan növekvő mechanizmus, amely ideológiailag centralizálva van, ami megöli a kreativitást! Példaként a Pécsi Nemzeti Színház hozta fel.

A mindenkori költségvetés attól függ, milyen az akkori szakmai vezető beállítottsága, pedig a pécsiek számos művészeti ágban nagyon sikeresek. (Pécsi Balett, Kóruskultúra, prózai műfajok) Csak úgy lehetne oldani a Gordiuszi csomót, ha a művészet ágak - a saját koncepció mellett - maguk szereznék meg a működésükhöz szükséges forrásokat. Ezt az analógiát kell alkalmazni a civil szervezetek esetében is. Véleménye szerint ennek a struktúrának a decentralizációja elengedhetetlen. Lokális igényeinket kell saját koncepciónkban megfogalmazni, felmérni a befektethető szellemi erőket! Ne akarjunk mást beletenni, mint amiben jók vagyunk. Személyes életéből vett példával támasztotta alá. Komor István a Zsolnay Örökség Kht. képviselője gyakorlati módszertannal járult hozzá az ötletbörzéhez. Első lépésként

említette a helyzetelemzést, majd a cselekvési tervet. A direktíváknak csak akkor van erejük, ha azokat elfogadják. Kiemelte a szponzorok jelentőségét és üdvözölte a közös kommunikációs felület meglétét.

Civilek részéről elhangzott az a felvetés is, hogy talán ez is csak ötletbörze lesz a város számára. Sokan a pályázatokat is annak vélik. Háber János az a Pécsi Ifjúsági Unió részéről csatlakozott a hálózathoz.

A tervekhez hozzá kell rendelni a feladatokat és a forrásokat, fel kell mérni az igényeket, helyzetelemzést kell készíteni, a programokról felmérést és meg kell határoznunk a céljainkat.

Civilek múltbéli példákat hoztak fel civil kurázsink méltatására (pl.: Garéi szemétégető és Vasasi akkumulátortemető meghiúsítása, lovas- és falusi turizmus). A szakemberek segítségével a módszertanon kezdtünk gondolkodni. Mindannyian egyetértettünk abban, hogy a munkamódszer a következő lesz: helyzetelemzés, helyi akcióterv, cselekvési terv készítése, lokális támogatók rögzítése. Fontosnak tartottuk azt, hogy a programterv összefésülése egymás tiszteletben tartásával kell, hogy megvalósuljon. A helyi kulturális program, a CINKE képviselőjében Bartalovics Zoltán osztotta meg velünk a program kapcsán megfogalmazódott gondolatait. Úgy érezte a megfogalmazott jövőkép a CINKE Programban már megvalósult és ez azért jöhetett létre, mert minden egyes tag egyben alkotó is, aktívan tesz valamit a csapat érdekében és a hovatartozás is fontos volt.

A művészek szerettek volna a közösség részévé válni. A program keleti városrészi programként indult és ma már nemzetközi vizekre evezett. A lényeg az öntevékenységben van. Orcsik Ferenc a szubszidiaritás elvét említette, a lokalitást és szintén az öntevékenységet. Bagossy László szavaira visszautalva (aki minden résztvevőre pozitívan hatott!) a kultúra maga a tevékenység, melyhez az infrastruktúra csak eszközként szolgál, a kultúra színtere a közösségi szintér. Ilyen kultúrházként szolgál az Origó-Ház is, ahol tevékeny kultúra folyik. Kis Varga István örült annak, hogy végre egy asztalhoz ültek a keleti városrész civil szervezetei, a hatóságok és szakmailag elismerésnek örvendő személyiségek és megpróbálnak valamit közösen létrehozni. Egyben kifejezte bánatát is, mert vannak, akik saját érdekeiket sem nézik és nem akartak részt venni ebben az alkotási folyamatban. Mindig akadnak kerékkötők, pedig szimbiózisra és komoly partneri együttműködésre van szükség. A város történelmében ritkán adódik példa ekkora összefogásra egyazon cél érdekében, nemes küzdelemben közösségként együtt munkálkodva. Mivel a keleti városrész politikailag megosztott, az együttműködést az ügyek mentén kulturális tematikával tudjuk megvalósítani. Hiányoltuk a megbeszélésen a „város” képviselőit, akik más elfoglaltságra hivatkozva maradtak távol. Végül megállapodtunk az új időpontban, a területi felelősök személyében és meghatároztuk azt a kulturális szempontrendszert, amelyet a résztvevő helyi civil szervezetek részéről elvárásnak tekintettünk, hogy kitöltve visszaküldjék a következő program előtt.

Várkonyi Judit

A CINKE Program alakulása az elmúlt időszakban

Utolsó megjelenésünk óta egyesületünk CINKE Programja hatalmas fejlődésen ment keresztül. Folyamatosak voltak a kiállítás megnyitók, az irodalmi rádiós találkozók és a hagyományőrző kulturális programok. Most röviden betekintést nyújtunk az elmúlt időszak történéseire vonatkozóan. 2009. Június 04.-én Gógucz Nóra Veresegyházán élő festőművész hozta el alkotásait közénk. A művésznő közel 10 éve kezdett festeni. Képei korai impresszionista hatásúak, tájak városok, emberek. Csendéletei tükrözik hitvallását: "Valami titokzatos erő mártja az ecsetemet a festékbe, és vezeti kezemet a vásznon. Ezek a képek a lelkemből jönnek elő, a színekben élek." Művészi fejlődését követi

és elért sikereiben jelentős szerepe van Kelebi Kiss István és Kakucsi Csernák Zoltán festőművészeknek. Tagja a Magyar Független Szalonnak, és az Országos Képző és Iparművészeti Testületnek. Július 04.-én Prágainé Mágori Aranka hódmezővásárhelyi üvegfestő művész kiállítása került lebonyolításra. A művésznő több művészeti ágba kipróbálta magát: kispasztikák, akvarellfestés, falakat, ajtókat, ablakokat dekorált és hennázott. Szereti az alkotás örömét. Az

anyag nyújtotta lehetőségek, a kispasztikák megformálása, az akvarellek színei, a grafikák vonalai, a kirándulás a henna világába, mind örömet jelentenek számára.

2005-ben meghívást kapott Firenzébe az V. Nemzetközi Kortárs Művészeti Biennáléra. A Biennálé elnöke Prof. Pasquale Celona választotta be és ezáltal örök jogot kapott a Biennálékra, melyet 2 évente rendeznek meg. Munkái több országban jelen vannak (Németország, Ausztria, Svájc). Az üvegfestés lett a kedvenc ága. Ugyanezen a napon a Kanadából érkező CINKE tag **Petz Teri** önálló irodalmi, és audio-vizuális estje került megrendezés-re. Augusztus 06.-án megnyitottuk szintén nemzetközi kiállítá-sunkat, ahol Garami Zsuzsanna magyar-amerikai-holland keramikus művésznő tárt műveit a nagyközönség elé. A művésznő különleges életpályája után Hollandiában telepedett le, ahol elvégzett egy képzőművész tanfolyamot és alkot. Tervezőként a vevővel együtt dönti el a kért kerámia formáját, színét, stb. Nagyon sokat tanult az évek során hazai mesterétől Máté Csabától. 2009. február óta különleges burkoló csempéket készít, s egyéb dísz-

tárgyakat is. Az Origó-Házban állította ki elsőként teljesen egyedi módon készített saját tervezésű kerámiáit. Szeptem-

berben Török Otília kiállítása került megvalósításra. Az „ezerarcú” művésznő gyermekkorától alkot, szobrokat, festményeket, grafikát. Belekóstolt rajzfilmkészítés különlegesen egyedi világába is. Részt vett az Angelina a Balerina című angol animációs film rajzolásában.

Több önálló kiállítása is volt már. A kiállítás címe "Magamból mit adhatok", melyben különböző stílusú alkotások szerepeltek. *Vendégművészek emelték a program színvonalát:* Döme Ábel 10 éves ifjú művészpálánta klasszikus gitáron, Indzsi Deniz táncművész hastáncsal, kortárs-

táncsal, Török Otília: furulyán, Lénárd József és Markovics Anita meglepetés verssel.

Októberben Benke Rita festőművész és Göbölös N. László történész-írástudó budapesti alkotóművész házaspár A szív a lélek gyógyító alkotója című közös kiállítás megnyitójára került sor. Benke Ritát a gyógyításhoz ugyanúgy személyes tapasztalatai, érzései, empátiás képessége vezették el, mint a képzőművészethez. Bár a gyógyítás tanult hivatása, míg a festészetben, a rajzban,

a fotózásban ösztönei, rendkívüli vizuális készsége vezetik, ő maga soha nem választotta ketté élesen ezeket a művészeteket, mert ahogyan a gyógyítást, az emberek egészségessé tételét, a boldogsághoz, az egyensúlyhoz, a harmóniához való útmutatását is művészetnek

tekinti, úgy az alkotásban is a belső békét, a szépséget, a jóságot keresi és találja meg. Benke Rita immár nyolc éve él csodálatos szimbiózisban párjával, Göbolyös N. László történész-írástudóval. A megnyitón Rita és László dedikálták „Köztedállapotok” című, szerelmük születéséről és beteljesüléséről szóló ikervers-kötetüket, Göbolyös N. László könyvei: „Szigetnemzedék” című album, amely a Sziget fesztivál első 7, még „woodstock-i” évét örökíti meg prózai írásokon, verseken és interjúkon keresztül Hegedűs Ákos fotóival; valamint az „LP – Lemezlényeg portalanul” című, az 1965-75 közötti időszakot felölelő rock-történeti munka. Szintén októberben Nemzeti Ünnepünk alkalmából 1956-os forradalmi megemlékezést tartottunk Lénárd József pécsi költő verseiből. A 2009-es évben elindítottunk egy olyan kezdeményezést is, hogy a CINKE művészek meghívásra kistelepüléseken jótékonyági

fellépéseken vesznek részt, így kerültünk el az Istvándi Templomba is. Ezután már csak író-olvasó találkozók kerültek lebonyolításra, mert a CINKE *fészek* Antológia 2009 – immár DVD melléklettel -

munkálatai folytak egészen decemberig. A könyv minősége megfelel az előző évben kiadottnak, társulva újabb alkotók irodalmi és képzőművészeti alkotásaival, az újonnan csatlakozott tagok munkáiból.

Kultúra

A kép- és hanghordozón a kiállítások és irodalmi találkozókra készült képek, képzőművészeti alkotások és az alkotók által felmondott hangos versek találhatók. A világ számos pontjára eljuttattuk könyvtárakba, valamint magyar származású művészekhez is, akik nagy érdeklődéssel fogadták. December 12.-én nagyszabású évzáró CINKE *program* keretében került sor Lukács Mária festőművész kiállításának megnyitójára.

A kiállítás címe „KAPCSOLATOK A-Z”. A művésznő képeit áthatják a jelenségek és az emberi gondolkodás. A kor megköveteli a sokoldalúságot, mely belőle is jön, ugyanakkor tiltakozik is ellene. Mind inkább kibontakozik benne a szeretet és annak csodálata, csak így segíti megérteni a tudomány és művészet egységét, mely mindenben létezik, körülveszi. A gonoszság megvetése is rajzaira kívánczik, de a jóság és a hit is. Képeivel külföldön és itthon is sokat szerepel csoportos és egyéni kiállításokkal, pályázatokon sikeres. Ugyanezen a napon karácsonyi ünnepélyt rendeztünk ünnepi hangulatú versekkel, prózákkal, zenékkal. Zárásként a *CINKE fészek Antológia 2009.* ünnepélyes átadása történt meg, táncsttel egybekötve.

2010. évben Somogyi Tekla kálozi festő- grafikus művésznő képeivel január 06-án vártuk az érdeklődőket. A programon dalokkal, táncokkal, versekkel fellépett a Bányász Kulturális Szövetség Kórusa és a CINKE közössége.

Január 20. A hétköznapi stressz oldása a kapcsolatokban a meditáció segítségével címmel Pongrácz Lóránt Népfőiskolai előadására került sor. Február 10.-én a „Természetesen a komlói kreatív műhely” kiállítása volt megtekinthető. A kiállított képzőművészeti alkotások: csuhé figurák, mézeskalács-ház, különböző formák, batikolt képek, gyöngyfűzött ékszerek, kézzel festett selymekendő, selymekép, nemezelt képek, kerámia tárgyak.

A rendezvény szerves részeként a Bányász Kulturális Szövetség-gel együttműködésben fotókiállítást rendeztünk „Bányászat egykor és ma” címmel Fórizs Gábor képeiből. Programunk színvonalát emelte Bárdosné Tóth Lídia költő, gitárral, énekkel.

Február 20-án Mecsekszabolcsi Batyus Télbúcsúztató programot szerveztünk az Origó Házban Lebedy János helytörténész vezetésével. Álarcos, csörömpölős, csergetős,

zörgetős farsangi menet indult az Origó-Házból egészen Mecsekszabolcs Fő teréig, ahol farsangi télriogató köszöntések, verselek és adomák hangzottak el. A Fő tértől visszafelé szintén végigzörgettük a falut, majd az Origó-Házban melegedtünk fel tea mellett, egy tál meleg étel és egymás társaságában. Hagyományőrzők Baráti Találkozója sor került, mely alatt lehetőség volt ismerkedni, bajt vinni, méz-sert inni és jó hangulatban örülni a kemény tél búcsúztatásának. Gyermekek játszó-házzal, népi játékokkal, vártuk a kicsiket.

A CINKE Program nemzetközileg is elismert művészek csatlakozásával egyre szélesebb körűvé válik. Neves pécsi művészek kapcsolódásával kitekintünk a képzőművészet és irodalom körén túl és terveink szerint belekóstolunk a színielőadások világába. A sikeres munkát Bagossy László sikeres rendező, művész úr csatlakozása garantálja.

Ezeket a programokat is elismerve programunk Pécs Európa Kulturális Fővárosa hivatalos eseményévé vált. Kulturális munkánk eredménye a Közművelődési Tanácsban betöltött szerepünk is, melynek egy különálló kiadványt szenteltünk.

Másik igen nagy eredményünk Pécs Megye Jogú Város Önkormányzatától érkezett felkérés az Öntevékeny Keleti Városrész kulturális stratégiájának kidolgozására, melyről a továbbiakban bővebben is említést teszünk.

Várkonyi Judit

Kisközösségi rádiózás az Öntevékeny Keleti Városrészben

Mi is az a kisközösségi rádió? Egyáltalán szükség van rá? Az éter tele van önmagukat a legjobbaknak kikiáltó kereskedelmi rádiókkal, mellettük vajon mit tudnak nyújtani az embereknek a „kisköz” rádiók?

Először is nézzük az alapvető különbséget: a nagy kereskedelmi rádiókkal szemben a kisközösségi rádiósok önkéntes alapon, fizetés nélkül dolgoznak, a szabadidejük jó részét feláldozzák közösségük érdekében. Anyagi lehetőségeik nagyon behatároltak, kizárólag adományokból, pályázatokból tartják fenn magukat. Reklámbevételek csak kevés közösségi rádiónál keletkeznek, de minden bejövő forintot visszaforgatnak a működés fenntartására.

A kisközösségi rádió óriási előnye viszont az, hogy helyben működik, részt vesz a közösség életében, sokkal jobban belelát az ott élő emberek mindennapjaiba. A vételkörzetben történekről, eseményekről első kézből értesül, és még „hallásidőn” belül hírt ad róla. Be tud számolni olyan hírekről, amik egyébként csak „szájról-szájra” terjednek. Velük szívesen szóba állnak a helyiek, hiszen ismerik Őket, lehet, hogy éppen a szomszéd házban laknak. Be tud mutatni olyan embereket, akik sokat tettek közösségük érdekében, akikre a település büszke lehet, de akikre nem jut idő a nagyobb médiában. A kisközösségi rádió jó esetben közösségi térként is működik, oda szívesen bejárnak az emberek, ahol „mindig történik valami” és az ilyen spontánul létrejövő beszélgetésekből, jóízű anekdotázásból kerekednek a legjobb műsorok. A kialakuló alkotói közösségek is sajátjuknak érzik a stúdiót, hiszen művészetüket, alkotásaikat, „hazai környezetben” mutathatják meg, és a rádió segítségével megjelenési lehetőséget kapnak,

és ezzel nagymértékben hozzájárulnak a kultúra sokszínűségének a bemutatásában. Az élő műsorok alatt a hallgatók rögtön reagálhatnak az elhangzottakra, ha esetleg más a véleményük, hiszen róluk, vagy valamelyik ismerősükről van szó, és ez által, akár akaratlanul is, a műsor szerkesztőivé válnak.

A közösségi rádió történelmi-filozófiai háttere az, hogy hangot adjon azoknak, akiknek nincs hangjuk, legyen a szócsöve az elnyomott embereknek (legyen ez akár faji, nemi vagy akár osztályalapú) és legyen a felemelkedésük eszköze. A közösségi rádióknak három fő jellemzője van: nonprofit alap, közösségi tulajdonlás és ellenőrzés, közösségi részvétel. Mivel anyagilag függetlenek mindenfajta politikai és állami szervezettől, műsoraikban hitelesek, és tárgyilagosak tudnak maradni.

Nagyon fontos, hogy a hallgatók magukénak érezzék az állomást, részt vegyenek annak szerkesztésében műsorkészítésében. Az ott lakó fiatalok érezzék hasznos időtöltésnek és fontos feladatnak a rádió életében való

részvételt.

Ki kell jelteni, hogy a közösségi rádió fő célja nem az, hogy valamit tegyen a közösségért, hanem az, hogy a közösség tegyen, illetve tessen valamit saját magáért, például tulajdonolja és ellenőrizzé a saját kommunikációs csatornáit.

Természetesen minden közösségi rádióknak megvan a saját profilja, igazodva vételkörzete sajátosságaihoz, az ott élők (és ez által a rádió munkatársai) érdeklődési köréhez, hiszen ezzel lesz egyedi, ezzel lesz „csak a miénk”!

Palotás Károly

Közbiztonsági Mikro Centrum nyílt az Origó-Házban

A Pécs-Baranyai Origó-Ház Egyesület *a Bűnmegelőzési Szolgáltató Központ* alapításában részt kíván venni, mint nem üzleti alapon működő vállalkozás, amely civil szervezetként egy asztalhoz ülteti a vállalkozókat, a közbiztonsággal foglalkozó szervezeteket és a Rendőrséget.

Egyesületünk célja elsődlegesen a prevenció, melyet egy olyan konzorcium életre hívásával kívánunk megvalósítani, melyben a for-profit és a non profit szféra jelen lenne, de magát a konzorciumot nem az üzleti haszon motiválná. Azt gondolom, hogy egy ilyen együttműködés garantálja a hosszú távú fenntarthatóságot és a szolgáltatásokkal szükséges bevételek megteremtését.

Egyesületünk feladatának tekinti a Rendőrség felé történő nyitást, valamint a lakossággal történő együttműködést, potenciális a programban tenni tudó célszemélyek megkeresését. Feladatnak tekintjük az itt élők szubjektív biztonság érzetének pozitív irányban történő elmozdítását.

Közbiztonsági koncepciónk alapvetően 3 fő pillére építkezik, ezek a Közbiztonsági Mikro Centrum, a Mobil Közbiztonsági Mikro Centrum, valamint a város érdekében nagyobb fizikai rendfenntartó jelenlét erősítése.

Nagyon fontos számunkra, hogy példaértékű eredményeket érjünk el a közbiztonság, a kultúra és a többi szakmai csoportunk területén. Azt gondolom, hogy megoldás lehet a problémára egy olyan iroda létrehozása, mely lehetőséget ad a lakosságnak arra, hogy kitűnően „közbiztonsági speciális termék-ként” választ tudjanak kapni problémáikra.

Mindezen elképzelések megvalósítására megalakult az Origó - Házban 2010.02.23.-án egy olyan **Közbiztonsági Mikrocentrum**, ahol a Pécsi Rendőrfőkapitánysággal együttműködve a mikrocentrum lehetőséget képes biztosítani a lakosság számára a hatékony probléma megoldásban, és az itt élők szubjektív biztonság érzetének növelésében.

A Közbiztonsági Mikrocentrum az Origó - Házban belül dinamikusan működő Civil Tájékoztató Iroda formájában realizálódik, ahol meghallgatjuk az emberek gondjait, valamint tanácsokat adunk számukra. A tervezett termékek illetve szolgáltatások illeszkednek a „BSZK” elképzeléseihez.

A centrum szolgáltatásai többféle közbiztonsági kritérium szerint működnek:

vagyonvédelmi kiállítások szervezése
 technikai vagyonvédelem
 a témakör szerinti szóró anyagok terjesztése
 vagyonbiztonság
 áldozatvédelem -, kárenyhítés
 fogyasztóvédelmi tanácsadás
 fogadó órák szervezése
 technikai- és mechanikai védelemmel kapcsolatos, tájékoztatás
 rendezvények szervezése

drog prevenció
 képzés
 a Népőiskolánk keretein belül
 közbiztonsági oktatás a lakos-
 ság körében
 rádiós KÉK-HÍREK
 egyebek

Az Origó-Ház Egyesület, vala-
 mint a Rendőrség között már
 korábban létrejött együttmű-
 ködési megállapodás, mely-
 nek pontjait a személycserék
 miatt aktualizálni szükséges.

Közös projektünk minden eleme csak több lépcsőben képes az eredményes megvalósulásra. Terveink szerint jelentős szerep jutna a fizikai rendfenntartó jelenlét kialakításának, melynek érdekében tevőlegesen is mindent megteszünk. A SZEM Mozgalom tagjai közül képzésekkel tudnánk a tudatos polgár fogalmát megteremteni, valamint terveink között a közterületek SZEM- mel tartása szerepel.

Elsődleges célunk a mikro-centrummal, valamint a SZEM- mozgalom működtetésével minél szélesebb lakossági potenciál megszólítása, a közbiztonság társadalmasítása érdekében. Lehetőséget kívánunk biztosítani minden lakossági szegmens számára, hogy kialakíthassanak közösen egy szubjektív közbiztonsági rendszert, és aktívan tevékenykedjenek benne.

A mikro centrum szolgáltatásai szerint szerveződnének rendszerességgel programjaink, melyek a tájékoztatások-

tanácsadások mellett gyakorlati feladatmegoldásokra is lehetőséget biztosítanak, azáltal, ha véde- nek az eszközök, úgy járunk el, ahogy kell, őrzés- figyelő szolgálat, hatásos riasztóberendezés, ak- kor a bűncselekmények valószínűsége is minimá- lis, a bűnelkövető rizikója pedig maximális.

Ezen tevékenységek megvalósításával, aktív civil jelenléttel tudjuk csak városrészünk biztonságát megvalósítani és fenntartani.

Kis Varga Bettina

10 éves jubileumi Fogyasztóvédelmi Akadémia

A fogyasztóvédelem társadalmasításában rendkívül nagy jelentőséggel bírnak a Fogyasztóvédelmi Klubok, valamint a lakosság számára szervezett akadémiák.

Ennek keretében 2010. január 27-én az Origó-Ház nagy-

szabású jószolgálati programnak adott helyet. A budapesti Társadalmi Unió és a Pécs Baranyai Origó-Ház Egyesület együttes szervezésében lebonyolításra került program számos érdeklődőre tartott számot.

A program a következő volt:

- Négyéves fogyasztóvédelmi cselekvési program intézése - **Dr. Horváth Sándor**, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Fogyasztóvédelmi Osztály főosztályvezető helyettese
- Az élelmiszerlánc fogyasztói kontrolljának lehetőségei - **Kasza Gyula**, a Földművelésügyi- és Vidékfejlesztési Minisztérium, Élelmiszerlánc - Elemzési Főosztály osztályvezetője
- Fogyasztói jogok érvényesítése - **Szücs András**, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság főosztályvezetője

- Civil szervezetek tapasztalata a fogyasztóvédelem területén **Horváth Gyula**, a Magyar ILCO Szövetség elnöke
- Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat a GVH tapasztalatai alapján - **Bucsi Ildikó**, a Gazdasági Versenyhivatal Fogyasztó védelmi Iroda - vizsgáló tanácsosa
- Közösségépítő fogyasztóvédelem - **Kiss Varga István**, a Társadalmi Unió pécsi Fogyasztóvédelmi tanácsadó irodájának és Klubjának vezetője

A program a TÁMOP keretein belül támogatott rendezvény volt. Számos pécsi civil szervezetvezető, fogyasztóvédelem területén tevékenykedő személy és lakossági érdeklődők is megtalálhatóak voltak a résztvevők soraiban. A civil és szakmai tapasztalatokat felhasználva készülünk az Országos Fogyasztóvédelmi Konferencián való részvételre, mely Székesfehérvárott kerül lebonyolításra idén márciusban.

Várkonyi Judit

Bevezetés az ökölvívás rejtelseibe

Sport rovatom első fejezetében **az ökölvívás kialakulását, történetét** fogom bemutatni.

A küzdősportok egyik legnépszerűbb ágazata az ökölvívás, azon belül is a professzionális ökölvívás. A sportág az évek során jelentős változásokon ment keresztül, rengeteget módosult, fejlődött, de alapjaiban véve mindenképpen megmaradt, hiszen több ezer éves múltra tekint vissza az, amit mi ökölvívásnak hívunk.

A kezdetek: Az ökölvívás első nyomai a Kr.e. 5. évezred második feléből, a mai Etiópia területéről származnak. Az ottani harcászati kiképzés szerves része volt a közelharc, bár e módszerek természetesen jócskán eltértek a mai ökölvívásban használatos ütésektől.

Kr.e. 2600 körül az egyiptomi Óbirodalom első sírfestményein találtak először ökölvívókat ábrázoló képeket.

A mezopotámiai művészetben a mindennapi élet jeleneteit ábrázoló 8-10 cm-es, égetett anyag domborműveken szintén láthatunk össze csapó ökölvívókat.

A rómaiak Kr.e. 30 tájékán feltalálták az ökölvívó ringet, amely máig meghatározó kelése mind a profi, mind az amatőr ökölvívásnak.

A **versenyszerű ökölvívás**sal Kr. e. 10. századtól a görögöknél találkozhattunk először.

Olimpiai versenyszám: Az ökölvívás gyors népszerűségének köszönhetően a 23.-ik olimpián Kr.e. 688-ban az ökölvívás már a versenyszámok között szerepelt.

Az olimpián két korosztályban: - felnőtt és ifjúsági - lehetett nevezni. A menetidőt és a súlycsoport szerinti beosztást ekkor még nem ismerték, így a küzdelmeknél fontos szerepet játszott az előzetes fizikai felkészültség, és a testi adottságok.

Összességében tekintve a görög testkultúra mai szemmel nézve is magas színvonalon állt, háromezer évvel ezelőtt már ismerték és alkalmazták a bemelegítést, a lazító és nyújtó- gyakorlatokat, az erő- és állóképesség fejlesztésének módszereit, a masszást és a diétát.

Az akkori edzésrendszer fejlettségét mutatja az, hogy az ütések gyakorlására lenyűzött állatok bőréből készült homokzsákokat, és a sérülések megelőzésére fából (!) Készített fej- és fülvédőt használtak.

Az utolsó olimpiai győztes, akinek neve fennmaradt, Varazdates örmény származású ökölvívó volt.

A feljegyzéseket, és leírásokat olvasgatva az ember sokszor mosolyog és ámul az akkoriak teljesítőképességén és akaraterején, de egyben valami hihetetlen tiszteletet is érez irántuk. Nevük kitörölhetetlenül megmarad az ökölvívás nagykönyvében.

K i s V a r g a B e t t i n a

A keleti városrész környezeti adottságai

A Mecsek lábánál való elhelyezkedés és a kiterjedt erdőségek természetes módon javítják a keleti városrész területének klímáját, levegőminőségét, növelik a terhelhetőséget, azonban a bányászat maradandó környezeti károkat okozott. A közlekedés által okozott légszennyezés és zajterhelés elsősorban a Komlói út, Mohácsi út, Hársfa utca és a 6-os úton megterhelő, de viszonylag nagy forgalom van Pécsbánya, Vasas és Somogy főutcáján is. A tehergépjármű forgalom Gyárváros környékén és a Komlói úton okoz gondot. A lakosság környezeti terhelése magasabb, mint amit a lakosok száma indokolna. Gondot okoz a kommunális hulladék elszállítása, a szennyvízkezelés és a fűtés által okozott légszennyezés. A kommunális hulladék elszállítását megnehezíti, hogy a lakosság egy része nem fizet szemétszállítási díjat, gyakori jelenség az illegális szemétkülvetés. A hátrányos helyzetű népesség lakókörnyezetében a szemét felhalmozódik, ami egészségügyi és környezeti kockázatot is jelent. A szelektív hulladékgyűjtés csak korlátozott mértékben, egyes területeken működik a város egészére jellemző hatékonysággal. A szennyvízcsatorna hálózatának kiépülése ellenére számos háztartás nem rendelkezik bekötéssel. Azon lakások esetében is, amelyek rendelkeznek ülepítővel, a szennyvizet gyakorta elszivárogtatják, hogy az elszállítást ritkábban kelljen elvégeztetni. A területen számtalan lakás nem rendelkezik gázfűtéssel, a lakosság tűzifával, szénrel, fűtőolajjal fűt. Ez a gázfűtésnél jóval nagyobb környezeti terheléssel jelentkezik, annál is inkább, mert a használatban lévő kazánok elavultak, hatékonyságuk alacsony. Súlyos problémát okoz, hogy jellemző a legkülönbözőbb éghető anyagok (kommunális szemét, bútorok, textil, műanyagok, olajszármazékok) tüzelőanyagként való felhasználása (elsősorban az alacsony státuszú népesség körében). Ennek a gyakorlatnak komoly egészségügyi és környezeti kockázatainak vannak.

Ezért van hatalmas jelentősége a megújuló energiák népszerűsítésének, ami hosszú távon hatalmas megtakarításokat eredményez és a környezetünket is óvja. A fiatalokat neveljük arra, hogy ne fessék össze az újonnan kitett padokat, ne szemeteljenek és fedezzük fel a szelektív hulladékgyűjtésben rejlő lehetőségeket. Vigyázzunk közvetlen környezetünk tisztaságára, jó gazda módjára bánjunk lakókörnyezetünkkel, hiszen ez az otthonunk, itt kell élnünk és nem mindegy, hogy azt milyen környezetben tesszük!

Várkonyi Judit

A kiadvány megjelenését támogatta a

NEMZETI CIVIL ALAP

Demokrácia és partnerség-fejlesztési

Kollégiuma

2010 március VI. évf. 2. szám

Pécs-Baranyai Origo-Ház Egyesület Párbeszéd Kiadó
7629 Pécs, Komlói út 94-98 Tel.: +36 72/238 888
www.origo-haz.hu e-mail: origo@origo-haz.hu

Origo-Ház
1986

